

Popření pohledávky dlužníkem, nebo vyrovnávacím správcem

Pro zjištění, zda, případně v jaké části, byla pohledávka dlužníkem nebo vyrovnávacím správcem popřena, jakož i pro posouzení podmíněnosti pohledávky, případně její části, je určující nikoliv odůvodnění usnesení, kterým soud vyrovnání potvrdil, ale obsah protokolu o vyrovnacím jednání.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 2484/2005, ze dne 31.1.2007)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněné M., proti povinné K., zastoupené advokátem, pro 3.097.698,78 Kč, vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 96 Nc 2081/2004, o dovolání povinné proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 11. 8. 2005, č.j. 20 Co 731/2004-83, tak, že usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 11. 8. 2005, č.j. 20 Co 731/2004-83, a usnesení Městského soudu v Brně ze dne 21. 6. 2004, č.j. 96 Nc 2081/2004-35, se zrušují a věc se Městskému soudu v Brně vrací k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Ve výroku uvedeným rozhodnutím krajský soud potvrdil usnesení ze dne 21. 6. 2004, č.j. 96 Nc 2081/2004-35, kterým Městský soud v Brně nařídil podle usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 22. 4. 2002, č.j. 27 Kv 2/2001-633, pro vymožení pohledávky 3.097.698,78 Kč na majetek povinné exekuci, jejímž provedením pověřil soudního exekutora. Odvolací soud z předložených listin (pravomocného usnesení o potvrzení vyrovnání a jeho přílohy, tj. seznamu přihlášených a povinnou uznaných pohledávek) zjistil, že poznámka „podmíněně“ u věřitele č. 188 (oprávněné) znamená, že povinná se – „s přihlédnutím k případnému plnění Pragobanky vůči věřiteli č. 162“ – v rámci vyrovnání zavázala zaplatit (mimo jiné) oprávněné 30 % pohledávky 35.371.131,- Kč; jinak řečeno, povinná podmínila plnění oprávněné jen pro případ úhrady další části (téže) pohledávky P. (avalistou směnky), C. S. F. B. (dále „CSF B.“), směnečnému věřiteli (č. 162) – vyjma částky 12.524.113,- Kč, kterou vyrovnáním již tento věřitel získal. Protože na základě rozvrhového usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22. 8. 2003, č.j. 96 K 70/98-4033, byl z konkursní podstaty P., uspokojen CSF B. další částkou 10.325.662,60 Kč, byla splněna podmínka pro další plnění povinné vůči oprávněné, „byť nad rámec konkrétně uváděných pohledávek podle usnesení o vyrovnání.“

Rozhodnutí odvolacího soudu napadla povinná dovoláním, jímž popsala okolnosti vzniku (směnečné) pohledávky (v celkové výši 47.798.825,50 Kč), kterou v konkursu prohlášeném na majetek P. (směnečného rukojmího), přihlásil směnečný věřitel CSF B.; v tomto konkursním řízení byla částečným rozvrhem uspokojena pohledávka CSF B. v rozsahu 12.427.694,50 Kč. Směnečný rukojmí pak smlouvou ze dne 5. 4. 2001 postoupil (mimo jiné) pohledávku za povinnou ve výši 35.371.131,- Kč oprávněné (v době převodu šlo o pohledávku neurčitou a nespecifikovanou, která měla v budoucnu vzniknout v důsledku dalšího plnění P., směnečnému věřiteli). Do (povoleného) vyrovnání povinné přihlásili (směnečnou) pohledávku, resp. její zůstatek, jak CSF B., tak oprávněná, která pohledávku ve výši 35.371.131,- Kč přihlásila jen podmíněně (§ 20 odst. 4 zákona č. [328/1991](#) Sb.) a jako podmíněná byla ve vyrovnání i uznána. V rozsahu 35.371.131,- Kč přihlásili tedy tutéž (směnečnou) pohledávku CSF B. (směnečný věřitel) a oprávněná (směnečný rukojmí), ta však s podmínkou, bude-li sama plnit směnečnému věřiteli namísto povinné (úpadkyně). Do konce zákonné lhůty k provedení vyrovnání s věřiteli, tj. do 21. 2. 2003, uhradila povinná všechny přihlášené pohledávky, včetně pohledávek CSF B. a nepodmíněných částí pohledávek oprávněné; podmínka shora uvedená k 21. 2. 2003 splněna nebyla. Tímto plněním zanikla ve smyslu ustanovení § 63 odst. 1 zákona č. [328/1991](#) Sb. povinná povinnost plnit věřitelům tu část závazků, k jejichž splnění nebyla povinna podle obsahu vyrovnání. Teprve po skončení vyrovnání obdržel CSF B. částku 10.325.662,60 Kč v konkursním řízení proti P., a to na základě konečného rozvrhového usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22. 8. 2003, č.j. 96 K 70/98-4033. Nešlo však o plnění oprávněné, nýbrž o plnění v rámci konkursu prohlášeného na majetek P.

Nejvyšší soud věc projednal podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 3. 2005 (čl. II, bod 3. zákona č. [59/2005](#) Sb., dále jen „o.s.ř.“).

Dovolání je přípustné, protože směřuje proti rozhodnutí odvolacího soudu, které má ve věci samé po právní stránce zásadní význam (§ 237 odst. 1 písm. c/, odst. 3, § 238a odst. 1 písm. c/, odst. 2 o.s.ř., § 130 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti /exekuční řád/ a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon č. [120/2001](#) Sb.“); ten je dán tím, že seznamem přihlášek coby exekučním titulem ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. [120/2001](#) Sb. se Nejvyšší soud dosud nezabýval.

Právní posouzení je ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b/ o.s.ř. nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 63 odst. 4, věty první, zákona č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. [328/1991](#) Sb.“), lze vést na základě pravomocného usnesení o potvrzení vyrovnání pro pohledávku zapsanou do seznamu přihlášek výkon rozhodnutí s výjimkou případů popření pohledávky dlužníkem nebo správcem (viz § 59 písm. a/, b/ cit. zákona).

Podle ustanovení § 56 zákona č. [328/1991](#) Sb. musí věřitelé přihlásit své pohledávky ve lhůtě stanovené v § 50 odst. 3 písm. c/ (odstavec 1/). V přihlášce je třeba uvést výši a právní důvod vzniku pohledávky, popřípadě i označení soudu, u něhož pohledávka byla už vymáhána (odstavec 2/).

Podle ustanovení § 20 odst. 4 zákona č. [328/1991](#) Sb. lze přihlásit i pohledávku vázanou na podmínku. Ručitel takto přihlašuje svoji pohledávku, která mu vůči úpadci vznikne, bude-li za něho plnit jeho závazek vůči věřiteli. Obdobně přihlašují své pohledávky i osoby, jejichž věci, práva nebo pohledávky zajišťují pohledávky oddělených věřitelů vůči úpadci (§ 27 odst. 5).

Odvolací soud vycházel z tohoto skutkového stavu. Usnesením ze dne 22. 4. 2002, č.j. 27 Kv 2/2001-633, Krajský soud v Brně potvrdil vyrovnání nároků a pohledávek z majetku povinné (dlužníka); usnesení nabylo 8. 7. 2002 právní moci. V seznamu přihlášek je pod pořadovým číslem 188 evidována pohledávka oprávněné ve výši 35.371.131,- Kč, u níž je bez bližšího zdůvodnění poznámka „podmíněně.“ V důvodech usnesení o potvrzení vyrovnání je pak podmínka specifikována tak, že pohledávka oprávněné bude – v rozsahu 30 % – uhrazena „s přihlédnutím k případnému plnění P. vůči věřiteli č. 162,“ tj. vůči CSF B. Takové plnění bylo uskutečněno v konkursu vedeném proti P., a to na základě pravomocného rozvrhového usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22. 8. 2003, č.j. 96 K 70/98-4033, jež přiznalo CSF B. částku ve výši 10.325.662,60 Kč. Splnila-li se, byť po vyrovnání, podmínka, lze pro pohledávku oprávněné zapsanou do seznamu přihlášek vést výkon rozhodnutí (exekuci).

Výkon rozhodnutí (exekuci) k vymožení pohledávky zapsané do seznamu přihlášek lze ve smyslu ustanovení § 63 odst. 4 zákona č. [328/1991](#) Sb. nařídit jen tehdy, jestliže věřitelem přihlášenou (nejudikátní) pohledávku nepopřel dlužník (zde povinná) a vyrovnací správce; to platí i o pohledávkách uvedených v § 20 odst. 4 zákona č. [328/1991](#) Sb. (tzv. podmíněných pohledávkách). Pro zjištění, zda, případně v jaké části, byla pohledávka dlužníkem nebo vyrovnacím správcem popřena, jakož i pro posouzení podmíněnosti pohledávky, případně její části, je určující nikoliv odůvodnění usnesení, kterým soud vyrovnání potvrdil, ale obsah protokolu o vyrovnacím jednání. Cílem vyrovnacího jednání je rozhodnutí o tom, zda věřitelé vyrovnání navržené dlužníkem přijmou, přičemž jeho předmětem je – v první řadě – přezkoumání pohledávek. Zatímco v seznamu přihlášek postačí, je-li uvedeno, že přihlášená pohledávka, případně její část, je vázána na splnění podmínky, je třeba pro specifikaci podmínky (její konkrétní určení) – reflektující ostatně i požadavky kladené na materiální vykonatelnost titulu – z hlediska ustanovení § 43 zákona č. [120/2001](#) Sb. vycházet právě z protokolu o vyrovnacím jednání.

Protože odvolací soud (a ani soud prvního stupně) z výše uvedeného názoru nevycházel, není jeho rozhodnutí správné (dalšími – procesními – námitkami dovolatele se za tohoto stavu dovolací soud již nezabýval). Nejvyšší soud proto rozhodnutí odvolacího soudu – stejně jako rozhodnutí soudu prvního stupně – zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2, část věty za středníkem, odst. 3, věta druhá, o.s.ř.).

Další články:

- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)